

Državni izpitni center

M 1 6 1 2 3 2 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 11. junij 2016

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

1. FELADATLAP

A) Szövegértés

1.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.1	1	♦ férjezett/feleség és családanya	Vagy ue. másképpen.
1.1.2	1	♦ egy	
1.1.3	1	♦ Arizonai Egyetem, Budapesti Corvinus Egyetem	A két elemért jár a pont.
1.1.4	1	♦ olasz, angol	A két elemért jár a pont.
1.1.5	1	♦ Semmelweis Egyetem (Testnevelési és Sporttudományi Kara)	
1.1.6	1	♦ kommunikációs vezető	
Összesen	6		

1.2. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.2.1	1	♦ a kisfiával	Vagy ue. másképpen.
1.2.2	1	♦ Nem okoz számára gondot, hiszen régóta a figyelem középpontjában van.	Vagy ue. másképpen.
1.2.3	1	♦ Toleránsabb vagy elfogadóbb lett./Kevésbé sztereotip a gondolkodása.	Vagy ue. másképpen.
1.2.4	1	♦ Nyitottabbaknak vagy magabiztosabbaknak vagy önmagukat vállalóknak.	Vagy ue. másképpen.
1.2.5	1	♦ Önállóságra, saját döntéseik vállalására és kreativitásra.	Vagy ue. másképpen.
1.2.6	1	♦ a jó nemzetközi hírnevének	Vagy ue. másképpen.
1.2.7	1	♦ Mert tudják róla, hogy sportolóként hiteles személyes példával szolgál.	Vagy ue. másképpen.
1.2.8	1	♦ Feltérképezte a helyzetet, mert jól akart dönteni/nem akart hibázni.	Vagy ue. másképpen.
1.2.9	1	♦ Az edző személye, az oktatás színvonala és a kellemes időjárás miatt.	Vagy ue. másképpen. A három elemért jár a pont.
Összesen	9		

2.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.1.1	1	♦ I	
2.1.2	1	♦ H	
2.1.3	1	♦ I	
2.1.4	1	♦ H	
2.1.5	1	♦ H	
2.1.6	1	♦ H	
2.1.7	1	♦ I	
2.1.8	1	♦ I	
2.1.9	1	♦ I	
Összesen	9		

2.2. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.2.1	1	♦ ... szépen beszél.	Vagy ue. másképpen.
2.2.2	1	♦ ... velünk született adottság is szükséges hozzá.	Vagy ue. másképpen.
2.2.3	1	♦ ... a szép beszédet gyakorolni kell vagy karban kell tartani.	Vagy ue. másképpen.
2.2.4	1	♦ ... a beszéd ugyanúgy árulkodik, mint az írás vagy a mozgás.	Vagy ue. másképpen.
2.2.5	1	♦ ... nem tudják értelmesen tagolni a szöveget.	Vagy ue. másképpen.
2.2.6	1	♦ ... be kell tartani a hosszú magánhangzók helyes ejtésére vonatkozó szabályt.	Vagy ue. másképpen.
Összesen	6		

B) Nyelvismeret és nyelvhasználat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1	1	♦ viszonyokhoz	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ jól	
	1	♦ csökkenése	
	1	♦ lehetőségek	
	1	♦ arra	
	1	♦ vezetőségét	
	1	♦ csoportokkal/csoportokban	
	1	♦ elvárásoknak	
	1	♦ hónapban	
	1	♦ folyamatosan	
Összesen	10		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2	1	♦ bejelentette vagy jelentette be	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ rendezzi	
	1	♦ pályázott	
	1	♦ láthassa	
	1	♦ szállt be	
	1	♦ sorsolták ki	
	1	♦ adta be	
	1	♦ következtek	
	1	♦ rendezhetnek	
	1	♦ volt vagy lett	
Összesen	10		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
3	1	♦ középiskolából	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ felsőoktatásból	
	1	♦ nyelvtanulást	
	1	♦ tanórán	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
4	1	♦ előtt	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ mellett	
	1	♦ után	
	1	♦ felett vagy mellett	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
5	1	♦ jelentkezni	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ kijelölt	
	1	♦ bevonva	
	1	♦ vevő	
	1	♦ felkészítő	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
6	4	♦ E	Két helyes válasz 1-1 pont.
		♦ H	
		♦ G	
		♦ D	
		♦ A	
		♦ F	
		♦ C	
		♦ B	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
7	5	♦ azt	Két helyes válasz 1-1 pont.
		♦ vagy	
		♦ ezt	
		♦ is	
		♦ azaz	
		♦ Akkor	
		♦ hogy	
		♦ hogy	
		♦ ennek	
		♦ és	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
8	1	Esterházy Péter 1950-ben született Budapesten.	Vagy ue. másképpen. A tartalmilag és nyelvileg helyes mondatokért jár a pont. Három súlyosabb helyesírási, ill. nyelvhelyességi hiba esetén levonunk 1-1 pontot.
	2	Annak ellenére, hogy matematikából szerzett diplomát/diplomázott, irodalommal kezdett foglalkozni.	
	1	Az egyik legismertebb magyar írónak számít/íróként tartjuk számon.	
	2	Alkotásaiért/műveiért számos irodalmi elismerésben részesült külföldön is, többek közt Franciaországban, Németországban, Norvégiában, Szlovéniában, Ausztriában és Olaszországban.	
	2	Műveit huszonöt nyelvre fordították le, szlovén fordításban négy regénye jelent meg.	
Összesen	8		

C) Rövidebb irányított szöveg alkotása

Műfaji és tartalmi megfelelés: 9 pont.

Nyelvezet: 8 pont.

Szerkezet: 3 pont.

Lásd ÉK 2016. 11–12. oldal!

2. FELADATLAP

Hallás utáni értés

A)

Ha van ország, amely a különféle szabályaival kilóg Európából, akkor az vitathatatlanul Nagy-Britannia. Baloldali közlekedés, liter helyett pint, deka és kiló helyett uncia és font, méter helyett láb, és így tovább. Minden iskolás gyermek megtanulja, hogy nemcsak a nálunk használatos metrikus mértékegységek vannak a világon. De vajon azt hányan tudják, hogy Nagy-Britannia az egyetlen ország a világon, amely nem nyomtatja rá a nevét a bélyegeire. Mivel ők voltak az elsők, akik bélyeget gyártottak, a szokásuk alapján elegendő, ha az uralkodó arcképe szerepel rajtuk. És a britek az egyetlenek Európában, ahol akár tizenhat évesek is lehetnek katonák. És a sereg negyven százaléka olyanokból áll, akik tizenhat vagy tizenhét évesen csatlakoztak. 2003 és 2005 között még Irakba is küldtek tizenhét éves katonákat, ami – mivel ENSZ-egyezményeket sértett – botrányt is kavart Britanniában.

És különleges Nagy-Britannia abban a tekintetben is, hogy milyen viszonyt ápol a hozzá tartozó szigetekkel, a brit korona függőségeivel, Jerseyvel, Guernsey-vel és a Man szigettel. Ezeknek saját törvényeik, pénzeik vannak, nem tagjai az Európai Uniónak. Néhány szabály, ami ott létezik, csak a vállalkozásoknak lehet érdekes, például az adózási törvények. De van egy, ami minden autó- és motorkedvelő szívét megdobogtatja: legendás motorverseny Man szigetén. Az egyetlen helyen Európában, ahol nincsen általános sebességkorlátozás. Éppen ezért a sziget hagyományosan a sofőrök Mekkája. A Man szigeti TT-t, azaz Tourist Trophy-t, több mint száz éve rendezték meg először, amikor helyi törvénybe foglalták, hogy lezárhatók a közutak versenyekre. Ez a motorverseny sokáig a hivatalos világbajnokság része is volt, aztán biztonsági okok miatt törölték a versenynaptárból, sokan, több mint kétszázán haltak meg ugyanis a közúti száguldásban. Mivel a versenypályának használt keskeny és kanyargós utak mellett nincs bukózóna, csak kőkerítés, fák és házak, esetleg néha elvélve pár szalmabála. Ráadásul az örült vasárnapnak nevezett attrakcióban megnyitják a pályát, és bárki civil végigszágulhat a kanyargós utakon.

Letöltve: www.hangtar.radio.hu.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ I	
1.2	1	♦ H	
1.3	1	♦ I	
1.4	1	♦ H	
1.5	1	♦ I	
1.6	1	♦ H	
1.7	1	♦ H	
1.8	1	♦ I	
Összesen	8		

B)

Arcvonások – a Kossuth Rádió portréműsora

Négy és fél évesen kezdett el sportolni. Élete legszörnyűbb időszaka a tornacsarnokban eltöltött első három hét volt, amikor sírva ment az edzésre, és sírva jött onnan. A 2002-es patraszi junior Európa-bajnokság volt az első nagy siker a pályafutásában, amikor a második helyen végzett. Azt mondja, hogy fájdalom nélkül nincs győzelem, és nem tagadja, hogy olykor jobban fájnak az ízületei, mint egy hatvanévesnek. Élete legkilátástalanabb időszaka 2004 és 2007 között volt, amikor reggel hatkor indult Budapestre, hogy tornázhasson, és este nyolckor érkezett haza. De az állást kereső szülei akkor is támogatták. A kétszeres világ- és ötszörös Európa-bajnok tornász, Berki Krisztián az Arcvonások mai vendége, aki a 2012-es nyári olimpia egyik magyar esélyese, és akitől először azt kérdeztem, hogy mi volt a jele az óvodában.

BK: Az óvodában igazából volt helikopter a jelem, illetve utoljára, ami még úgy nagyon rémlik, az egy macska volt. A lóhoz mint szerhez nagyon nem volt semmi közöm, de az állatok miatt, így a macska miatt, mivel mind a kettő négylábú, ezáltal egy kicsit lehetett hozzá valamilyen közöm.

R: De egyébként az élő állathoz, a lóhoz sincs semmi közöd?

BK: Hát annyi közöm van, hogy igazából anyukám nagybátyja lovakkal foglalkozott, és volt is neki otthon nagyon sok a tanyáján, illetve versenylovai voltak, amik különböző versenyeken indultak. Ami rémlik gyerekkoromból, hogy egyszer kivitt engem lovagolni, de úgy, hogy fogta a gyeplőt, én ültem fönt a nagy lovon, s mondtam neki, hogy Kari bácsi, engedj el nyugodtan, én már tudok lovagolni. Az volt az életemben az első olyan lovasélmény, ami megmaradt, és hát igazából pozitívan jöttem ki belőle, de lehetett volna rosszabb is. Ahogy elengedte a gyeplőt, én egy-két lépést mentem a lóval szerintem, és a karámban éppen nyerített egy másik ló, és amin én ültem, az pedig, azzal a lendülettel egyből elindult óriási sebességgel, a karám irányába. Nekem az volt a szerencsém, hogy leestem róla, pont egy szénaboglyába, és a ló az továbbment, úgy hogy nem, nem alá estem be. Igazából ez volt az első lovasélményem, egy kicsit felrepedt a szám, de úgy komolyabb sérülést nem okozott. Utána fogta Kari bácsi, levette a lónak a nyergét, fölrakta egy faágra, és mondta, hogy gyere, öcsém, innen már nem fogsz leesni. Úgyhogy ez volt az első lovasélményem, de lehet, hogy ez annyira bennem maradt, hogy akár lehetne most is valami közöm a lovakhoz.

R: Lehet, hogy ott szerettél bele a lólengésbe. Márhogy amikor levette a nyergét, és azt mondta, hogy na ide ülj föl.

BK: Igen, az már egy kicsit kötöttebb dolog volt, hiszen nem mozgott alattam semmi, és akkor én már úgy kacérokodtam a tornával, azért már jártam tornaedzésekre, de az volt az első élő lovasélményem.

R: Ez teljesen egyértelmű volt, hogy te tornásznak születted? Szóval nem akartál focizni, nem akartál úszni?

BK: Annyira nem egyértelmű, hiszen azért én nem mondhatom azt, hogy én egy sportolói tradicionális családból jöttem, hiszen nálunk nagyon nem volt élsportoló a családban, sem a szüleim, sem a nagyszüleim között. Anyukám vidéken kézilabdázott, illetve focizott, apu is hobbi szinten futballozott, de nagyon élsportoló nem volt a családban, úgyhogy nekem ez egy óriási szerencse, hogy a mai napig itt lehetek, hiszen engem, mint a klasszikus értelemben, mint a mesében, engem valamilyen szinten felfedeztek, és láttak bennem valamilyent, és emiatt tudtam itt maradni. Arra emlékszem, hogy óvoda után nagyon sokat játszottam lent a házunk udvarában, s velünk szemben pont egy tornaedző lakott, aki látta, hogy egy hiperaktív gyerekről van szó, és ő szólt a szüleimnek, hogy jöjünk le tornatermi körülményekbe, és akkor nézzük meg, hogy mit tudok.

R: De hát ilyen alapon lehívhattak volna egy atlétikai pályára, vagy elvihettek volna öttusázni is. Szóval akkor ebben némi szerencse is volt.

BK: Hát úgy érzem, hogy tényleg szerencse volt benne, hiszen pont egy tornaedző volt, aki észrevett. Lehet, hogy ha egy atlétikai edző lett volna, akkor lehet, hogy atlétizálnék, bár mondjuk a mai napig sem szeretek nagyon futkározni. A labdasportok is hobbi szinten lekötnek, nézni nem tudom őket a tévén keresztül. Úgyhogy én is úgy érzem, hogy talán ez tényleg az én sportom.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ a (Kossuth) Rádióban	
1.2	1	♦ négy és fél	
1.3	1	♦ második volt a (patraszi/2002-es) junior Európa-bajnokságon	
1.4	2	♦ mert reggel korán indult Budapestre, hogy tornázhasson, és este érkezett haza	Vagy ue. másképpen A teljes válaszáért 2 pont, a hiányosért 1 pont jár.
1.5	1	♦ helikopter, macska	A két elemért jár a pont.
1.6	2	♦ Anyukája nagybátyjánál, a tanyán. Leesett a lóról, de nem lett nagyobb baja.	Vagy ue. másképpen. A két elemért 2, egyért 1 pont jár.
1.7	1	♦ foci és kézilabda	A két elemért jár a pont.
1.8	1	♦ egy tornaedző	
1.9	1	♦ nem szeret futni	
1.10	1	♦ hobbi szinten műveli <i>vagy</i> a tévében nem nézi	
Összesen	12		

3. FELADATLAP

Hosszabb szöveg alkotása

A jelölt a dolgozatában a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakban leírtakat.

Pont	Bemutatja Vera és Tünde barátságát: 3 pont (ismeret és megértés).
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a barátságot.
1	Felszínesen mutatja be a barátságot.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően mutatja be a barátságot.
3	Jól, teljességre törekedve mutatja be a barátságot.

Vera és Tünde nagyon jó barátnők annak ellenére, hogy látszólag semmi közös sincs bennük. Barátságukat – valószínűleg nemcsak jellembeli különbözőségük, hanem Tünde származása és rossz életű anyjának életmódja miatt is – mindenki értetlenül fogadja, csak ők ketten nem. Mindig együtt lógnak, jókat szórakoznak, nagyokat beszélgetnek, és olyannak fogadják el egymást, amilyenek. Tünde okos és szorgalmas, jó hatással van Vera, a „kiskirálylány” iskolai teljesítményére, így – a kezdeti fenntartások ellenére – apja is elfogadja barátságukat.

Vagy más megfelelő. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megmagyarázza, miért és hogyan alakult ki köztük konfliktus: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul magyarázza a konfliktust.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól magyarázza a konfliktust.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően magyarázza a konfliktust.
3	Jól, teljességre törekedve magyarázza a konfliktust.

Miután Vera és Bálint egymásba szeretnek, egyre több időt töltenek kettesben. Tünde úgy érzi, barátnőjének már nincs is rá szüksége, és ezt el is mondja Verának, aki próbálja őt meggyőzni az ellenkezőjéről. Azon az estén is Tündéhez rohan, amikor Bálinttal randevúzva anyja hűtlenségével szembesül. Szinte önkívületi állapotban beszél barátnőjének anyja iránti haragjáról, mélységes kiábrándultságáról. Megnyugvás helyett azonban újabb megrázkódtatás éri: Tünde tárgyilagosan kifejti, hogy a szerelem ellen nem lehet tenni, majd megvallja neki, hogy meleg, és szerelmes belé. Vera ennek hallatán úgy érzi, barátságuk hazugság, és követeli, Tünde vonja vissza vallomását. Mivel ő képtelen erre, Vera megpofozza, ám rögtön tudatosan benne, hogy megalázta, ezért letérdepel, és kéri, ne haragudjon rá. Tünde válasz helyett csak mosolyog, és felszólítja Verát, hogy távozzék.

Vagy más megfelelő. A pontszám a magyarázat kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megvizsgálja, hogyan alakult Vera élete a konfliktus után: 3 pont (alkalmazás és elemzés).
0	Nem, illetve rosszul vizsgálja meg a szereplő életének alakulását.
1	Felszínesen, illetve csak részben jól vizsgálja meg a kérdést.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően vizsgálja meg a kérdést.
3	Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a kérdést.

A történetek után Tünde öngyilkos lett, Vera pedig önmagát hibáztatva szakít Bálinttal, és átiratkozik egy pesti gimnáziumba. Azt befejezve jogot tanul, de züllött életvitele miatt tanulmányait félbehagyja. Szüleivel és testvérével megszakítja a kapcsolatot, alkohol- és drogfüggőként férfiak kitarottja lesz. Évek hosszú során menekül önmaga elől, nem tudja megbocsátani magának, hogy halálba kergette barátnőjét. Idővel ugyan szakít önpusztító életformájával, de a világot továbbra is kizárja az életéből. Pizzafutárként dolgozik, állandóan filmeket néz, majd idővel kezdi kiírni magából a történeteket. Bálint és Anna váratlan felbukkanása is arra készteti, hogy véget vessen menekülésének, és szembesüljön önmagával.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Pont	Kifejti, szerinte Vera miért nem tudott megbocsátani magának: 3 pont (szintézis és értékelés).
0	Nem fejt ki véleményét a kérdésről.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét.
3	Jól, meggyőzően fejt ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Szerkezet: 3 pont

Nyelvezet: 10 pont

Lásd ÉK 2016. 14. oldal!